

Lagrådet
lagradet@dom.se
Box 2066
103 12 Stockholm

Stockholm 2025-08-19

Ang Regeringens Lagrådsremiss "Ett förbättrat resegarantisystem"

Svenska Resebranschföreningen (SRF) representerar svenska resebyråer och researrangörer. Våra medlemmar jobbar både med utgående och inkommande verksamhet (besöksnäring) och majoriteten av medlemmarna ställer idag resegaranti hos Kammarkollegiet.

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Bland medlemmarna finns restauranger, hotell, campingplatser, nöjesparker, vandrarhem, spa-anläggningar, turistbyråer och skidanläggningar. En stor andel av medlemmarna ställer resegaranti hos Kammarkollegiet.

Sveriges Bussföretag är bransch- och arbetsgivarorganisation för busstrafikföretag och bussresearrangörer som bedriver yrkesmässig busstrafik och anordnar bussresor inom och utanför landets gränser. Många av medlemmarna ställer resegaranti hos Kammarkollegiet.

Vi tre organisationer är i grunden positiva till regeringens förslag i sak eftersom det kommer att öka tryggheten och stärka konsumentskyddet vid köp av resor. Förslaget bygger på scenariot att alla berörda företag solidariskt bygger upp fonden genom att ställa sina resegarantier i Sverige under övergångsperioden. Det scenariot riskerar dock att omkullkastas, varför förslaget behöver ses över.

Under hela utredningsarbetet har vi branschorganisationer påtalat för regeringen att en förutsättning för att kunna genomföra förslaget är att staten garanterar fonden under uppbyggnadsfasen. En statlig garanti skulle medföra att de företag som ställer resegaranti redan från början kan ställa en lägre individuell resegaranti,

samtidigt som det ytterligare skydd för konsumenter som föreslås träda i kraft när fonden är fullt uppbyggd, kan träda i kraft omgående.

I paketresedirektivet (Direktiv (EU) 2015/2302 av den 25 november 2015 om paketresor och sammanlänkade researrangemang) stadgas i artikel 18 en skyldighet för medlemsstater att erkänna ställd resegaranti ett annat EU-land där en arrangör är etablerad. Detta innebär att en svensk arrangör som även är etablerad i ett annat EU-land, kan välja att ställa säkerhet i det landet även för försäljning till svenska konsumenter, varvid den svenska myndighet som ansvarar för resegarantier är skyldiga att godta denna säkerhet. Ett företag som väljer att ställa säkerhet i ett annat land kommer då inte att vara med och bidra till uppbyggnaden av fonden.

Vid en undersökning som SRF har genomfört uppger hälften av SRF:s medlemmar att det är "Sannolikt", "Mycket sannolikt" eller "Helt sannolikt" att de kommer att flytta sina garantier från Sverige om förslaget går genom. Det är framförallt stora företag som ofta redan har verksamhet i andra länder som avser att flytta.

Enligt förslaget kommer fonden att vara fullt uppbyggd inom fem år från ikraftträdandet. Denna beräkning baseras på att samtliga de företag som idag ställer resegaranti hos Kammarkollegiet kommer att vara med och betala in till fonden. Om en eller flera av de största garantiställarna väljer att i stället ställa resegaranti i ett annat land, kommer uppbyggnaden av fonden att ta väsentligt längre tid än fem år.

Om uppbyggnaden av fonden skulle dra ut på tiden skulle det medföra flera problem. Framförallt skulle de företag som ska bygga upp fonden vara tvungna att ställa högre individuella garantier under längre tid. Om de största arrangörerna flyttar från Sverige kommer det huvudsakligen att vara små och medelstora företag, exempelvis mindre bussresearrangörer och lokala besöksnäringens företag som ska bidra till uppbyggnaden av fonden. Det finns då en överhängande risk för att dessa företag väljer att sluta sälja garantipliktiga resor och i stället sälja enskilda resetjänster, vilket minskar skyddet för resenärer, alternativt att de väljer att avveckla verksamheten helt.

Vidare kommer de delar av förslaget som föreslås träda i kraft när fonden är fullt uppbyggd att försenas. Det gäller bl.a. att resegarantin även ska täcka s.k. vouchers och krav på återbetalning. I detta sammanhang bör beaktas att i det förslag till ändringar i paketresedirektivet (Com(2023) 905 Förslag till EUROPAPARAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om ändring av direktiv (EU) 2015/2302) som för närvarande är föremål för trilog-förhandling, finns förslag på

att vouchers och krav på återbetalningar ska omfattas av resegaranti. När förslaget antas kommer Sverige att få viss tid på sig att implementera ändringarna i nationell lagstiftning. Det är inte möjligt att i det befintliga systemet med individuella garantier utvidga skyddet på detta sätt. En implementering av ändringarna i paketresedirektivet förutsätter således att de delar av förslaget som ska träda i kraft när fonden är fullt uppbyggd, kan träda i kraft, vilket bara kan ske om fonden är fullt uppbyggd eller det finns en statlig garanti

Som ovan redovisas har vi som branschorganisationer varnat för detta och under hela den här processen föreslagit en enkel lösning på problemet. Om staten garanterar fonden under den tid som fonden byggs upp, får vi behålla svenska reseföretag i Sverige och alla kan hjälpas åt att bygga upp den nya fonden. Den av oss föreslagna lösningen innebär att staten täcker upp om ett företag går i konkurs innan det finns tillräckligt med pengar i fonden, men att pengarna sedan kan återbetalas när fonden är färdigbyggd. För skattebetalarna innebär det alltså ingen kostnad, men för företagen och därmed resenärerna är skillnaden avgörande. Risken för att staten måste infria garantin minskar dessutom snabbt i takt med att fonden fylls på.

Andra EU-länder har redan gått före. I Tyskland infördes ett liknande resegarantisystem efter pandemin. Där ställde den tyska staten en garanti för fonden under uppbyggnaden, vilket gjorde att systemet kunde börja fungera fullt ut från dag ett. Eftersom det inte innebär en statlig finansiering är det helt i linje med EU:s statsstödsregler, och Sverige har möjlighet att välja samma väg. Om vi inte gör det riskerar vi att i stället hamna på efterkälken och tappa konkurrenskraft gentemot andra europeiska länder.

När Lagrådet nu ska granska lagförslaget är deras uppdrag att bedöma om lagen kan uppnå sina syften och granska vilka problem som kan uppstå vid tillämpningen. Ett system som i praktiken driver stora svenska företag utomlands och lämnar små aktörer kvar med orimliga kostnader är varken långsiktigt hållbart eller förenligt med ambitionen att stärka resenärernas skydd. Att lagförslaget i många andra avseenden är både konstruktivt och i enlighet med branschens synpunkter och förslag blir då de facto mindre viktigt – själva grunden raderas. Här ser vi branschorganisationer ett uppenbart problem, som vi hoppas att även Lagrådet kan se.

Regeringen har nu ett val. Att skapa ett system med de många bra villkor som lagförslaget innefattar, och som fungerar och accepteras av alla företag i hela resebranschen, där både små och stora aktörer vill bidra till att bygga upp fonden – eller att genomdriva en reform som splittrar marknaden och i slutändan lämnar resenärerna med ett sämre skydd. Beslutet borde vara enkelt.

Vi står till ert förfogande om ni har några frågor eller om ni behöver förtydligande i någon del.

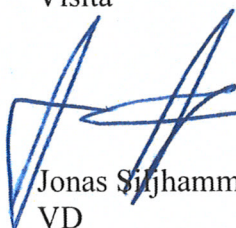
Stockholm som ovan

Svenska
Resebranschföreningen

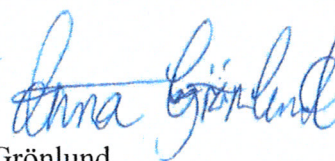
Didrik von Seth
Generalsekreterare
didrik.vonseth@srf-org.se

Visita

Jonas Siljhammar
VD

Sveriges Bussföretag

Anna Grönlund
Branschchef/Vice VD